

ADVIES 25-2019

Betreft:

**Ontwerp van koninklijk besluit betreffende
de bestrijding van zoönotische *Salmonella* bij
pluimvee**

(SciCom 2019/16)

Wetenschappelijk advies goedgekeurd door het Wetenschappelijk Comité op 22 november 2019.

Slutelwoorden:

Salmonella, pluimvee, diagnostiek, wetgeving

Key terms:

Salmonella, poultry, diagnostics, legislation

Inhoud

Samenvatting	3
Summary	5
Referentietermen	6
<i>Vraagstelling</i>	6
<i>Wettelijke bepalingen</i>	6
<i>Methode</i>	7
Definities & Afkortingen.....	7
Inleiding	7
Wijzigingen aan het bestrijdingsprogramma	8
Beoordeling van het ontwerp KB	9
<i>Algemene opmerkingen</i>	9
<i>Specifieke opmerkingen</i>	10
Onzekerheden.....	10
Conclusies	11
Referenties.....	12
Leden van het Wetenschappelijk Comité	13
Belangenconflict.....	13
Dankbetuiging	13
Samenstelling van de werkgroep	14
Wettelijk kader.....	14
Disclaimer.....	14

Samenvatting

Ontwerp van koninklijk besluit betreffende de bestrijding van zoönotische *Salmonella* bij pluimvee

Context & Vraagstelling

Sedert geruime tijd voert het FAVV een monitoring- en bestrijdingsprogramma uit voor (zoönotische) *Salmonella* bij pluimvee met als doel het aantal humane infecties via de consumptie van pluimveevlees en eieren te reduceren.

Het ontwerp KB bevat de modaliteiten van het nationaal *Salmonella* bestrijdingsprogramma bij pluimvee en vervangt het huidig koninklijk besluit van 27 april 2007 betreffende de bestrijding van *Salmonella* bij pluimvee. Het huidig KB van 27 april 2007 wordt vervangen omwille van het toevoegen van aanbevelingen uitgevaardigd door de Europese Commissie, het in voege treden van het koninklijk besluit van 25 juni 2018 tot vaststelling van een identificatie- en registratieregeling voor pluimvee, konijnen en bepaald hobbypluimvee, omwille van een vraag van het Begrotingsfonds voor de gezondheid van de dieren en de kwaliteit van de dierlijke producten en omwille van een aantal praktische aanpassingen.

Er wordt aan het Wetenschappelijk Comité gevraagd om het voorliggende ontwerp KB te beoordelen.

Methode

Dit advies is gebaseerd op gegevens uit de wetenschappelijke literatuur en expertopinie.

Resultaten en conclusies

Het Wetenschappelijk Comité heeft het ontwerp KB bestudeerd. Het Comité gaat in grote lijnen akkoord met de bepalingen in het ontwerp KB en formuleert een beperkt aantal opmerkingen.

Het Wetenschappelijk Comité gaat akkoord met het achterwege laten van de mogelijkheid tot het uitvoeren van een bevestigingsonderzoek. De isolatie van *Salmonella* (zowel in mestmonsters als in swabs) vormt een nagenoeg onweerlegbaar bewijs voor de aanwezigheid van de bacterie in de toom. Vals positieve resultaten zijn zeer onwaarschijnlijk.

Het Wetenschappelijk Comité stelt vast dat onder bepaalde voorwaarden de staalnames door pluimveehouders zelf mogen worden uitgevoerd. Het Wetenschappelijk Comité wijst erop dat dit mogelijk risico's inhoudt met betrekking tot de kwaliteit van de staalname. Daarom beveelt het Comité aan om op regelmatige basis de kwaliteit van de staalnames te verifiëren.

Het Comité ondersteunt de verplichting opgelegd aan de handelaars tot *Salmonella* vaccinatie van legkippen die verhandeld worden aan particulieren. Anderzijds stelt het Comité vast dat pluimveebedrijven met gebruikspluimvee van de soorten parelhoenders, eenden, ganzen, kwartels, duiven, fazanten, patrijzen en loopvogels die van 'geringe capaciteit' zijn (tot maximum 4.999 stuks pluimvee) buiten de toepassing van dit KB vallen. In de praktijk betekent dit dat de meeste bedrijven met deze soorten niet verplicht zijn om een *Salmonella* bestrijding toe te passen. Het Comité begrijpt dat gezien de beperkte omvang van deze bedrijven de impact op de volksgezondheid ingeval van een *Salmonella* besmetting beperkter zal zijn. Toch is het vanuit het oogpunt van de volksgezondheid te overwegen om ook op deze bedrijven een *Salmonella* bestrijding uit te voeren.

Het Wetenschappelijk Comité kan zich ook akkoord verklaren met het achterwege laten van de monitoring van legpluimvee binnen drie weken voor de slacht, gezien het feit dat deze kippen reeds herhaaldelijk worden bemonsterd tijdens de productieperiode.

Tot slot heeft het Comité nog enkele specifieke opmerkingen geformuleerd.

Summary

Advice 25-2019 of the Scientific Committee established at the FASFC on the draft royal decree concerning the control of zoonotic *Salmonella* in poultry

Background & Terms of reference

The FASFC has for quite some time now been carrying out a monitoring and control programme for (zoonotic) *Salmonella* in poultry with the aim of reducing the number of human infections through the consumption of poultry meat and eggs.

The draft royal decree contains the modalities of the national *Salmonella* control programme in poultry and replaces the current royal decree of 27 April 2007 on the control of *Salmonella* in poultry. The current royal decree of 27 April 2007 is replaced because of the addition of recommendations given by the European Commission, the entry into force of the royal decree of 25 June 2018 establishing an identification and registration system for poultry, rabbits and certain backyard poultry, at the request of the budget fund for animal health and the quality of animal products and for a number of practical adjustments.

The Scientific Committee is asked to evaluate the present draft royal decree.

Method

This opinion is based on data from scientific literature and on expert opinion.

Results and conclusions

The Scientific Committee has examined the draft royal decree. It broadly endorses the provisions of the draft royal decree and makes a limited number of comments below.

The Scientific Committee agrees with the omission of the possibility of carrying out a confirmatory analysis. The isolation of *Salmonella* (in faeces samples as well as in swabs) is an almost irrefutable proof of the presence of the bacterium in the flock. False positive results are very unlikely.

The Committee notes that, under certain conditions, the sampling may be carried out by poultry farmers themselves. The Scientific Committee points out that this may entail risks with regard to the quality of the sampling. The Committee therefore recommends that the quality of the sampling be checked on a regular basis.

The Committee supports the obligation imposed on traders to carry out *Salmonella* vaccination of laying hens sold to the general public. On the other hand, the Committee notes that poultry farms with productive poultry of the species guinea fowl, ducks, geese, quails, pigeons, pheasants, partridges and ratites with 'low capacity' (maximum 4.999 poultry) fall outside the scope of this royal decree. In practice, this means that most farms with these species are not obliged to carry out a *Salmonella* control programme. The Committee understands that, given the limited size of these farms, the impact on public health in case of *Salmonella* infection will be more limited. However, from a public health perspective, it would be worth considering the possibility of carrying out a *Salmonella* control on these farms as well.

The Scientific Committee can also agree not to carry out monitoring of laying hens within three weeks prior to slaughter, given that these hens have already been sampled several times during the production period.

In addition the Committee has formulated some specific remarks on the draft royal decree.

Referentietermen

Vraagstelling

Sedert geruime tijd voert het FAVV een monitoring- en bestrijdingsprogramma voor (zoönotische) *Salmonella* bij pluimvee uit met als doel om het aantal humane infecties via de consumptie van pluimveevlees en eieren te reduceren.

Het ontwerp bevat de modaliteiten van het nationaal *Salmonella* bestrijdingsprogramma bij pluimvee en vervangt het huidig koninklijk besluit van 27 april 2007 betreffende de bestrijding van *Salmonella* bij pluimvee. Het huidig KB van 27 april 2007 wordt vervangen omwille van het toevoegen van aanbevelingen gegeven door SANTE F, de auditdienst voor veterinaire aangelegenheden en levensmiddelen van de Europese Commissie, het in voege treden van het koninklijk besluit van 25 juni 2018 tot vaststelling van een identificatie- en registratieregeling voor pluimvee, konijnen en bepaald hobbypluimvee (KB I&R pluimvee), omwille van een vraag van het Begrotingsfonds voor de gezondheid van de dieren en de kwaliteit van de dierlijke producten en omwille van een aantal praktische aanpassingen.

Er wordt aan het Wetenschappelijk Comité gevraagd om het voorliggende ontwerp KB te beoordelen.

Wettelijke bepalingen

De relevante basiswetgeving is de volgende:

Verordening (EU) nr. 1190/2012 van de Commissie van 12 december 2012 tot vaststelling van een doelstelling van de Unie voor het terugdringen van *Salmonella* Enteritidis en *Salmonella* Typhimurium bij koppels kalkoenen, als vastgesteld in Verordening (EG) nr. 2160/2003 van het Europees Parlement en de Raad.

Verordening (EU) Nr. 200/2012 van de Commissie van 8 maart 2012 tot vaststelling van een doelstelling van de Unie voor het terugdringen van *Salmonella* Enteritidis en *Salmonella* Typhimurium bij koppels slachtkuikens, als vastgesteld in Verordening (EG) nr. 2160/2003 van het Europees Parlement en de Raad.

Verordening (EU) nr. 517/2011 van de Commissie van 25 mei 2011 ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 2160/2003 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft een doelstelling van de Unie voor het verminderen van de prevalentie van bepaalde serotypes van *Salmonella* bij legkippen van *Gallus gallus* en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2160/2003 en Verordening (EU) nr. 200/2010 van de Commissie.

Verordening (EU) Nr. 200/2010 van de Commissie van 10 maart 2010 ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 2160/2003 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft een doelstelling van de Unie voor het verminderen van de prevalentie van serotypen *Salmonella* bij volwassen vermeerderingskoppels van *Gallus gallus*.

Verordening (EG) Nr. 2160/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 17 november 2003 inzake de bestrijding van *Salmonella* en andere specifiek door voedsel overgedragen zoönoseverwekkers.

Koninklijk besluit van 25 juni 2018 tot vaststelling van een identificatie- en registratieregeling voor pluimvee, konijnen en bepaald hobbypluimvee.

Koninklijk besluit van 17 juni 2013 tot vaststelling van veterinaire rechtelijke voorschriften voor het intracommunautaire handelsverkeer en de invoer uit derde landen van pluimvee en broedeieren en tot vaststelling van de toelatingsvoorwaarden voor inrichtingen voor pluimvee

Koninklijk besluit van 27 april 2007 betreffende de bestrijding van *Salmonella* bij pluimvee.

Wet van 24 maart 1987 betreffende de diergezondheid.

Methode

Dit advies is gebaseerd op de wetenschappelijke literatuur en op expertopinie.

Definities & Afkortingen

ARSIA	Association Régionale de Santé et d'Identification Animales
DGZ	Diergezondheidszorg Vlaanderen
I&R	Identificatie en Registratie
MB	Ministerieel besluit
KB	Koninklijk besluit

Overwegende de besprekingen tijdens de werkgroepvergadering van 18 oktober 2019, en de plenaire zitting van het Wetenschappelijk Comité van 22 november 2019,

geeft het Wetenschappelijk Comité het volgend advies:

Inleiding

Salmonella is een Gram-negatieve staafvormige bacterie, die meestal beweeglijk is en voorzien is van flagellen. Deze bacterie is facultatief anaeroob, facultatief intracellulair en behoort tot de familie van de *Enterobacteriaceae*. De zoönotisch belangrijke stammen behoren tot de subspecies *Salmonella enterica* subspecies *enterica* die verder op basis van antigenische eigenschappen wordt onderverdeeld in meer dan 2.600 serotypes met verschillende virulentie. Meestal wordt de naamsaanduiding beperkt tot het serotype, bv. *Salmonella* Enteritidis. Belangrijke serotypes met zoönotisch potentieel die bij pluimvee voorkomen zijn *Salmonella* Enteritidis en *Salmonella* Typhimurium. Wanneer pluimvee geïnfecteerd wordt met deze zoönotische serotypes vertoont dit meestal geen klinische symptomen maar kan het de bacterie gedurende lange tijd uitscheiden (Jajere, 2019; Haesebrouck et al., 2005).

Salmonella is één van de belangrijkste oorzaken van voedselinfecties bij de mens. Pluimvee producten, en in het bijzonder eieren, zijn een belangrijke potentiële infectiebron van *Salmonella* voor de mens. In de Europese Unie werden er daarom maatregelen getroffen en *Salmonella* controleprogramma's opgestart (Van Immerseel et al., 2005). Ook in België is een dergelijk bestrijdingsprogramma van kracht bij commercieel gehouden pluimvee. De maatregelen omvatten in grote lijnen preventieve maatregelen (vaccinatie en monitoring) en bestrijdingsmaatregelen indien er een positieve toom wordt vastgesteld. Daarnaast worden er ook algemene bioveiligheidsmaatregelen opgelegd (KB van 17/06/2013). Deze maatregelen zijn sterk afhankelijk van de betrokken species en productietak (eiproductie, vleesproductie, vermeerderingspluimvee). Voor meer details wordt verwezen naar <http://www.afsca.be/diergezondheid/salmonella/>.

Wijzigingen aan het bestrijdingsprogramma

De voornaamste wijzigingen aan het bestrijdingsprogramma zoals vermeld in het ontwerp KB kunnen als volgt worden samengevat :

Hoofdstuk I – definities en toepassingsgebied

Het besluit is nu ook van toepassing op alle soorten vogels die onder de Europese definitie van pluimvee vallen (kippen, kalkoenen, parelhoenders, eenden, ganzen, kwartels, duiven, fazanten, patrijzen en loopvogels) evenals op handelaars die legkippen verhandelen aan particulieren en bedrijven die enkel kippen of kalkoenen houden voor de directe verkoop van vlees en consumptie-eieren aan de eindverbruiker. Er wordt geen minimale capaciteit meer vastgelegd voor de bedrijven met kippen.

Hoofdstuk II – Vaccinatie

Legkippen en vermeerderingskippen moeten verplicht gevaccineerd worden tegen *Salmonella* Enteritidis. De vaccinatie tegen overige zoönotische serotypes *Salmonella* is toegelaten.

Delegatie van de vaccinatie door de bedrijfsdierenarts naar de veehouder is mogelijk mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. De dierenarts registreert de vaccinatiegegevens in SANITEL.

Het verplaatsen van gevaccineerde kippen moet steeds gepaard gaan met een vaccinatiemelding in SANITEL. Enkel bij verkoop op een verzameling (markt) is het voorleggen van een schriftelijke vaccinatiemelding voldoende.

Hoofdstuk III – Monitoring

De monitoring wordt uitgevoerd op beslagniveau in plaats van op toom/stalniveau met uitzondering van bedrijven met geringe capaciteit. Indien er meerdere stallen per beslag zijn moet er per stal een staalname uitgevoerd worden om een maximale sensitiviteit van de bemonstering te behouden. Deze wijziging is verbonden met het in voege gaan van het KB I&R pluimvee.

De tijdstippen en bemonsteringswijze komen overeen met de EU-regelgeving . Bijkomende monitoring wordt opgelegd bij fokpluimvee aan ruitomen. Indien de pluimveehouders de monitoring uitvoeren, moet de bedrijfsdierenarts de veehouder hierbij assisteren. De monitoring van fokkalkoenen is eveneens mee opgenomen in het besluit. De monitoring van legpluimvee is veranderd. De bemonstering die binnen drie weken voor de slacht wordt uitgevoerd bestaat niet meer.

De analyses worden uitgevoerd in de erkende laboratoria of, afhankelijk van de categorie pluimvee en tijdstip van staalname, door de erkende verenigingen. De modaliteiten worden beschreven.

De opzet of het verplaatsen van pluimvee moet gemeld worden of aan de erkende vereniging of aan de bedrijfsdierenarts om de opvolging van de staalname te garanderen.

Resultaten worden meegedeeld aan de volgende schakel in de voedselketen en 5 jaar bewaard.

Hoofdstuk IV – Maatregelen

De maatregelen zijn van toepassing bij de isolatie van een te bestrijden zoönotisch *Salmonella* serotype in het kader van dit besluit, in het kader van de officiële staalnames overeenkomstig de verordeningen (EU) nrs 200/2010, 517/2011, 200/2012 en 1190/2012 en in het kader van het dierengezondheidsprogramma voor *Salmonella* Pullorum en Gallinarum. Er worden onmiddellijk tijdelijke maatregelen opgelegd van zodra *Salmonella* spp. geïsoleerd wordt, er wordt niet gewacht op de bevestiging van het serotype. De maatregelen worden opgelegd per beslag, ook indien er meerdere stallen per beslag zijn. De logistieke slacht van positieve tomen is niet meer opgenomen in het besluit gezien dit een maatregel is voor de slachthuizen en niet voor de pluimveebedrijven.

De mogelijkheid voor het uitvoeren van een bevestigingsonderzoek is niet meer voorzien.

Hoofdstuk VI – Diverse controlemaatregelen

Dit hoofdstuk is van toepassing op de bedrijven met andere pluimveesoorten dan kippen en kalkoenen (enkel in- en uitgangscntrole, geen maatregelen), evenals op bedrijven met rechtstreekse verkoop van vlees en/of consumptie-eieren (lagere frequentie van bemonsteren in vergelijking met reguliere bedrijven, nieuw voor consumptie-eieren) en op handelaren van (hobby)pluimvee (aangepaste monitoring).

Enkele technische aspecten zoals de te bestrijden serotypes, analysemethoden, de te registreren gegevens in SANITEL, de minimale gegevens van de vaccinatiemelding, etc. worden vastgelegd in dit ontwerp.

Beoordeling van het ontwerp KB

Het Wetenschappelijk Comité heeft het ontwerp KB bestudeerd. Het Comité gaat in grote lijnen akkoord met de bepalingen in het ontwerp KB en stelt enkele verbeteringen en aanpassingen voor. Er wordt onderscheid gemaakt tussen algemene opmerkingen en specifieke opmerkingen.

Algemene opmerkingen

Het Wetenschappelijk Comité gaat akkoord met het achterwege laten van de mogelijkheid tot het uitvoeren van een bevestigingsonderzoek na isolatie van *Salmonella*. De isolatie van *Salmonella* vormt een nagenoeg onweerlegbaar bewijs voor de aanwezigheid van de bacterie in de toom. Vals positieve resultaten zijn zeer onwaarschijnlijk. Bijgevolg biedt het uitvoeren van een bevestigingsonderzoek geen meerwaarde. Integendeel, dit kan zelfs leiden tot vals negatieve resultaten tijdens een bevestigingsonderzoek wegens de vaak lage aantallen *Salmonella* bacteriën in de genomen monsters en de soms intermitterende uitscheiding van *Salmonella* door besmet pluimvee.

Het Wetenschappelijk Comité stelt vast dat in bepaalde gevallen de staalnames door pluimveehouders zelf mogen worden uitgevoerd, onder instructie van en minstens jaarlijks geassisteerd door de bedrijfsdierenarts. Het Wetenschappelijk Comité wijst erop dat dit mogelijk risico's inhoudt met betrekking tot de kwaliteit van de staalname. Op basis van een vergelijking van de resultaten van de afgelopen 3 jaar (2016-2018) blijkt dat de proportie *Salmonella* positieve stalen bij braadkippen en in mindere mate bij legkippen licht hoger is in de monsters die werden genomen door het FAVV, DGZ en ARSIA dan in loten die werden bemonsterd door veehouders. Met behulp van een Chi-kwadraat test bleken deze verschillen ook statistisch significant ($p < 0,05$) te zijn bij braadkippen voor de 3 jaren en voor legkippen enkel in het jaar 2018. Daarom beveelt het Comité aan om op regelmatige basis het percentage positieve stalen te vergelijken tussen de officiële staalnames en de staalnames uitgevoerd door de pluimveehouder.

Voor wat betreft de delegatie van de vaccinatie naar de pluimveehouder dringt het Comité aan op een goede begeleiding en instructie door de bedrijfsdierenarts. Hoewel de modaliteiten hiervoor duidelijk vermeld staan in het KB, raadt het Wetenschappelijk Comité aan deze ook duidelijk te vermelden in het vademecum en in de communicatie naar pluimveehouders en dierenartsen.

Het Comité ondersteunt de verplichting opgelegd aan de handelaars tot *Salmonella* vaccinatie van legkippen die verhandeld worden aan particulieren, en is van mening dat dit zal bijdragen tot de reductie van het aantal humane besmettingen met *Salmonella* afkomstig van de consumptie van eieren. Anderzijds stelt het Comité vast dat pluimveebedrijven met gebruikspluimvee van de soorten parelhoenders, eenden, ganzen, kwartels, duiven, fazanten, patrijzen en loopvogels en die van 'geringe capaciteit' zijn (maximum 4999 stuks pluimvee) buiten de toepassing van dit KB vallen. In de praktijk betekent dit dat de meeste bedrijven met deze soorten niet verplicht zijn om een *Salmonella* bestrijding toe te passen. Het Comité begrijpt dat gezien de beperkte omvang van deze bedrijven de impact op de volksgezondheid ingeval van een *Salmonella* besmetting beperkter zal zijn. Toch is het vanuit het oogpunt van de volksgezondheid te overwegen om ook op deze bedrijven een *Salmonella* bestrijding uit te voeren.

Tot slot kan het Wetenschappelijk Comité zich akkoord verklaren met het achterwege laten van de monitoring (staalname) van legpluimvee binnen drie weken voor de slacht. Deze kippen worden tijdens de productieperiode immers herhaaldelijk bemonsterd (als eendagskuiken, bij opzet, op 24 weken en vervolgens om de 15 weken tot het einde van de productieperiode).

Specifieke opmerkingen

Algemeen	
Correcte schrijfwijze <i>Salmonella</i> stam	Het Wetenschappelijk Comité raadt aan om overal de correcte wetenschappelijke schrijfwijze voor de betreffende <i>Salmonella</i> stam te gebruiken: bv. <i>Salmonella enterica</i> subspecies <i>enterica</i> serotype Enteritidis; verkorte schrijfwijze <i>Salmonella</i> Enteritidis. Zie ook Brenner et al. (2000).
benaming vogelsoorten	Er wordt aangeraden om telkens ook de Latijnse (wetenschappelijke) naam van elke vogelsoort te vermelden om verwarring te vermijden.
HOOFDSTUK I – Definities en toepassingsgebied	
Art. 1. §2. 1° Zoönotische <i>Salmonella</i> :	<i>'alle serotypes Salmonella die van belang zijn voor de volksgezondheid met uitzondering van Salmonella enterica serotype Pullorum, Salmonella enterica serotype Gallinarum en Salmonella enterica subspecies arizonae'</i> Dit geeft duidelijker aan dat alle serotypes in principe een zoönotisch potentieel hebben en sluit de <i>Salmonella</i> stammen uit waarvoor reeds een (diersoort)specifieke wetgeving bestaat.
Art. 1. §2. 2° Te bestrijden serotypes zoönotische <i>Salmonella</i>	De betreffende serotypes per productiecategorie worden opgesomd in het ontwerp MB. Er wordt echter aangeraden om deze opsomming ook in het vademecum duidelijk te vermelden.
HOOFDSTUK II – Vaccinatie	
Art. 7. §1. <i>'De bedrijfsdierenarts registreert per beslag de gegevens van alle toegediende en/of verschaftte vaccins in SANITEL binnen de twee maanden na de toediening.'</i>	Het Wetenschappelijk Comité merkt op dat er zich recent heel wat evoluties voordoen met betrekking tot registraties van geneesmiddelen gebruik bij dieren. De nodige flexibiliteit hieromtrent in de wetgeving voorzien kan aangeraden zijn.
HOOFDSTUK IV – Maatregelen	
Art. 22. + Art. 31.	<i>'Het is verboden een Salmonella infectie bij pluimvee met antimicrobiële middelen tegen zoönotische Salmonella te behandelen.'</i>
HOOFDSTUK VI – Diverse controlemaatregelen	
Art. 34.	Hokgedeelten compartimenten

Onzekerheden

De onzekerheden in dit advies hebben te maken met deze die inherent zijn aan expertopinie. Verder leert het verleden dat het goed functioneren van een bestrijdingsprogramma in sommige gevallen afhankelijk is van socio-economische factoren die op voorhand niet altijd te voorspellen zijn.

Conclusies

Het Wetenschappelijk Comité heeft het ontwerp KB bestudeerd. Het Comité gaat in grote lijnen akkoord met de bepalingen in het ontwerp KB en formuleert slechts een beperkt aantal opmerkingen.

Het Wetenschappelijk Comité gaat akkoord met het achterwege laten van de mogelijkheid tot het uitvoeren van een bevestigingsonderzoek. Het Wetenschappelijk Comité kan zich ook akkoord verklaren met het achterwege laten van de monitoring van legpluimvee binnen drie weken voor de slacht.

Het Wetenschappelijk Comité merkt op dat onder bepaalde voorwaarden de staalnames door pluimveehouders zelf mogen worden uitgevoerd. Het Comité raadt aan om op regelmatige basis de kwaliteit van deze staalnames te verifiëren.

Het Comité ondersteunt de verplichting opgelegd aan de handelaars tot *Salmonella* vaccinatie van legkippen die verhandeld worden aan particulieren. Anderzijds merkt het Wetenschappelijk Comité op dat pluimveebedrijven met gebruikspluimvee van de soorten parelhoenders, eenden, ganzen, kwartels, duiven, fazanten, patrijzen en loopvogels en die 'geringe capaciteit' zijn buiten de toepassing van dit KB vallen. In de praktijk betekent dit dat de meeste bedrijven met deze soorten niet verplicht zijn om een *Salmonella* bestrijding toe te passen. Het Comité begrijpt dat gezien de beperkte omvang van deze bedrijven de impact op de volksgezondheid ingeval van een *Salmonella* besmetting beperkter zal zijn. Toch is het vanuit het oogpunt van de volksgezondheid aan te raden om ook op deze bedrijven een *Salmonella* bestrijding uit te voeren.

Bovendien heeft het Comité nog enkele specifieke opmerkingen geformuleerd.

Voor het Wetenschappelijk Comité,
De Voorzitter,

Prof. Dr. E. Thiry (Get.)
Brussel, 05/12/2019

Referenties

Brenner FW, Villar RG, Angulo FJ, Tauxe R, Swaminathan B. *Salmonella* nomenclature. J Clin Microbiol. 2000 Jul;38(7):2465-7.

Haesebrouck F, Pasmans F, Heyndrickx M, Van Immerseel F, Ducatelle R, Decostere A. *Salmonella*-nomenclatuur: verwarring troef. Vlaams Diergeneeskundig Tijdschrift, 2005, 74, 254-257.

Jajere SM. A review of *Salmonella enterica* with particular focus on the pathogenicity and virulence factors, host specificity and antimicrobial resistance including multidrug resistance. Vet World. 2019;12(4):504-521.

Van Immerseel F, De Buck J, L. Timbermont L, I. Gantois I, Bohez L, Boyen F, Pasmans F, Bertrand S, Collard JM, Saegerman C, Hooyberghs J, Haesebrouck F, Ducatelle R. *Salmonella* in pluimvee vlees en eieren: een gevaar voor de consument die om efficiënte bestrijdingsprogramma's vraagt. Vlaams Diergeneeskundig Tijdschrift, 2005, 74, 258-274.

Voorstelling van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het FAVV

Het Wetenschappelijk Comité is een adviesorgaan ingesteld bij het Belgisch Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) dat **onafhankelijk wetenschappelijk advies** verschaft met betrekking tot risicobeoordeling en risicobeheer in de voedselketen en dit op vraag van de gedelegeerd bestuurder van het FAVV, de Minister die bevoegd is voor de voedselveiligheid of op eigen initiatief. Het Wetenschappelijk Comité wordt administratief en wetenschappelijk ondersteund door de Stafdirectie voor Risicobeoordeling van het Agentschap.

Het Wetenschappelijk Comité bestaat uit 22 leden die benoemd zijn bij koninklijk besluit op basis van hun wetenschappelijke expertise in domeinen die te maken hebben met de veiligheid van de voedselketen. Het Wetenschappelijk Comité kan bij de voorbereiding van een advies beroep doen op externe deskundigen die geen lid zijn van het Wetenschappelijk Comité. Net als de leden van het Wetenschappelijk Comité dienen zij in staat te zijn om onafhankelijk en onpartijdig te kunnen werken. Om de onafhankelijkheid van de adviezen te waarborgen worden potentiële belangenconflicten transparant beheerd.

De adviezen zijn gebaseerd op een wetenschappelijke beoordeling van de vraagstelling. Zij vertolken het standpunt van het Wetenschappelijk Comité dat in consensus is genomen op basis van risicobeoordeling en de bestaande kennis over het onderwerp.

De adviezen van het Wetenschappelijk Comité kunnen **aanbevelingen** bevatten voor het controlebeleid van de voedselketen of voor de belanghebbende partijen. De opvolging van de aanbevelingen voor het beleid behoort tot de verantwoordelijkheid van de risicomangers.

Vragen over een advies kunnen gericht worden aan het secretariaat van het Wetenschappelijk Comité: Secretariaat.SciCom@favv.be.

Leden van het Wetenschappelijk Comité

Het Wetenschappelijk Comité is samengesteld uit de volgende leden:

S. Bertrand*, M. Buntinx, A. Clinquart, P. Delahaut, B. De Meulenaer, N. De Regge, S. De Saeger, J. Dewulf, L. De Zutter, M. Eeckhout, A. Geeraerd, L. Herman, P. Hoet, J. Mahillon, C. Saegerman, M.-L. Scippo, P. Spanoghe, N. Speybroeck, E. Thiry, T. van den Berg, F. Verheggen, P. Wattiau**

*lid tot maart 2018

**lid tot juni 2018

Belangenconflict

Er werd een belang gemeld door N. Botteldoorn. Deze melding werden beoordeeld als een belangenconflict met een middelmatig risico. De expert kan geen regulier lid zijn van de werkgroep. De expert kan enkel gehoord worden. Het Wetenschappelijk Comité heeft erover gewaakt dat aanbevelingen die betrekking hebben op contracten tussen de instelling van de expert en het FAVV voldoende geargumenteed zijn.

Dankbetuiging

Het Wetenschappelijk Comité dankt de Stafdirectie voor Risicobeoordeling en de leden van de werkgroep voor de voorbereiding van het ontwerpadvies.

Samenstelling van de werkgroep

De werkgroep was samengesteld uit:

Leden van het Wetenschappelijk Comité:	J. Dewulf (verslaggever), L. De Zutter, M. Mori
Externe experts:	F. Boyen (UGent), A. Garmyn (UGent), D. Marlier (ULiège), W. Mattheus (Sciensano)
Gehoord expert:	N. Botteldoorn (DGZ)
Dossierbeheerder:	P. Depoorter

De activiteiten van de werkgroep werden opgevolgd door volgende leden van de administratie (als waarnemers): L. Cambier (FAVV, DG Controlebeleid), K. Vermeersch (FAVV, DG Controlebeleid).

Wettelijk kader

Wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, inzonderheid artikel 8;

Koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;

Huishoudelijk reglement, bedoeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, goedgekeurd door de Minister op 9 juni 2011.

Disclaimer

Het Wetenschappelijk Comité behoudt zich, te allen tijde, het recht voor dit advies te wijzigen indien nieuwe informatie en gegevens ter beschikking komen na de publicatie van deze versie.